

कौनर्प m. nach NAIGH, 3, 15 = मेधाविन्: श्रोत्र: कृष्ण संग्रहाय ले अय्य-
मो यथा केनिपानामिना वृधे RV. 10, 44, 4. Padap.: केनिपानाम्. — Vgl.
ग्रोकिनिप.

केनिपात m. *Steuerruder* H. 879. ÇABDAR, im ÇKDr. Auch केनिपातक
m. AK. 1, 2, 3, 13.

केनिपितोपनिषद् und केनोपनिषद् f. Titel einer nach den Anfangswor-
ten (केनिपितम्) benannten Upanishad COLEBR. Misc. Ess. I, 88. 91. 97.
326. WEBER, Lit. 71. 131. 164. Ind. St. 2, 181. fgg.

केन्दु m. eine Art Ebenholz (s. तिन्दुका) ÇABDAR, im ÇKDr. केन्दुक
m. eine andere Art Ebenholz (गालव) ÇABDAR, im ÇKDr. Suçr. 2, 364, 16
erscheint eine Form केन्द्रका.

केन्दुविल्ल s. किन्दुविल्ल.

केन्द्र (aus dem griech. κέντρον) n. *Centrum eines Kreises; the equation
of the centre* COLEBR. Misc. Ess. II, 328. *the argument of a circle* KĀLAS.
367 bei HAUGHTON; *the argument of an equation* WILS. ÇKDr. hat über
केन्द्र Folgendes: लगम् ॥ लग्नाच्चतुर्थसप्तमदशमस्थानानि । तत्पर्यायः । क-
एकम् ॥ यथा । लग्नाम्बुधनकर्माणि केन्द्रमुक्तं च कएकम् । चतुष्टयं चात्र
खेटो वली लग्ने विशेषतः ॥ इति नीलकण्ठकृतवर्षतत्त्वाख्यतात्रकम् ॥
स्पष्टप्रकाशनयनार्थं शीघ्रमन्दसंज्ञकाङ्कद्वयम् । यथा । मूहश्चैन (sic) कीनो ग्रहो
मन्दकेन्द्रं चलोच्चं ग्रहाणां भवच्छीघ्रकेन्द्रम् ॥ इति भास्करीयसिद्धान्तशिरो-
मणौ स्पष्टाधिकारः ॥ ग्रहं संशोध्य मन्दोच्चातया शीघ्रादिशोध्य च शिष्टं
केन्द्रम् । इति सूर्यसिद्धान्तः ॥ गोलस्य मध्यस्थानम् । यथा । वृत्तस्य मध्ये कि-
ल केन्द्रमुक्तं केन्द्रं ग्रहोच्चात्तरमुच्यते ऽतः । यतो ऽन्तरे तावति तुद्देशावी-
चोच्चवृत्तस्य सदैव केन्द्रम् ॥ इति सिद्धान्तशिरोमणौ गोलाध्यायः ॥ Vgl.
WEBER, Lit. 227. Verz. d. B. H. No. 836. 863. Ind. St. 2, 234. 239. 260.
263. 267. 281.

केन्द्रका s. u. केन्दु.

केप्, केपते zittern (vgl. कम्प; gehen Duġup, 10, 7. — Vgl. गेप्.

केपि adj. nach NIK. 3, 24 unrein; viell. zitternd, zappelnd (von कम्प):
न ये शेर्युयसिषो नावमारुहमीमिव ते न्यविशत् केपय: RV. 10, 44, 6.

केमद्रुम (aus κεμπάριος verdorben) astr. COLEBR. Misc. Ess. II, 329.
WEBER, Lit. 227. Ind. St. 2, 234.

केमुक m. N. einer Pflanze, = केचुक RATNAM, im ÇKDr.

केयूर 1) m. n. (Siddh. K. 249, b, 1) ein auf dem Oberarm (von Männern
und Frauen) getragener Reifschmuck AK. 2, 6, 3, 9. TRIK. 3, 3, 202. H.
662. MBH. 2, 2067. 3, 14694. 13, 763. R. 1, 14, 25. 2, 23, 39. 32, 3. 3, 30, 20.
5, 43, 7. RAGH. 6, 68. KUMĀRAS. 7, 69. AMAR. 88. KATHĀS. 26, 232. PRAB. 93,
2. SĪH. D. 49, 2. In Verbindung mit झङ्गद् R. 2, 32, 8. 6, 112, 68. Das von
den Lexicographen und Grammatikern nicht gekannte masc. erscheint
BHARTY. 2, 16. — 2) m. eine Art coitus: स्त्रीवङ्गे चैव संपीड्य देह्यामा-
लिङ्ग्य सुन्दरीम् । कारयेत् स्थापनं (sic!) कामी बन्धः केयूरसंज्ञकः ॥
SMARADIP. im ÇKDr. स्त्रीणां वङ्गान्तराविष्टो गाढमालिङ्ग्य सुन्दरीम् । का-
मयेद्विपुलं कामी बन्धः केयूरसंज्ञकः ॥ RATIM. ebend.

केयूरक (von केयूर) m. N. pr. eines Gandharva KĀD. in Z. d. d. m.
G. 7, 383.

केयूरवल (केयूर + वल) m. N. pr. einer Gottheit LALIT. 267.

केयूरिन् (von केयूर) adj. mit einem Armband geschmückt MĀRK. P. 23,
102.

केरक m. pl. N. pr. eines Volkes: एकपादाश्च पुरुषान्केरकान्वनवामि-
नः MBH. 2, 1173.

केरल 1) m. pl. N. pr. des Volkes von Malabar H. 961. IIA. I, 133.
fig. 472. MBH. 1, 6683. 6, 366 (VP. 192). 8, 2066. HARIV. 782. 12833. R.
2, 82, 7. 4, 41, 18. RAGH. 4, 54. n. sg. N. des Landes MBH. 6, 352 (VP. 188).
m. sg. König der Kerala gaṇa कम्बोजादि zu P. 4, 1, 175. MBH. 3,
15250. ein Sohn Ākrīḍa's, auf den das Volk der Kerala zurückge-
führt wird, HARIV. 1836. — 2) f. ई a) eine best. Wissenschaft (ज्ञानभेद)
MED. I. 83 (blosser Druckfehler für केवनी). astronomical science WILS.
Titel eines astronom. Werkes (ज्योतिर्ग्रन्थविशेष) ÇABDAR, im ÇKDr. —
b) Stunde (होरा, hora) ÇABDAR, ebend.

केरलक m. pl. = केरल 1. VARĀH. BRH. S. 14, 12 in Verz. d. B. H. 241.

केरु s. मलिकेरु.

केल, कैलति sich zitternd bewegen; gehen Duġup, 13, 30.

केल eine best. Zahl VJUP. 180. — Vgl. कैलु.

केलक m. Jongleur TRIK. 1, 1, 125. — Vgl. कैलिकोप.

केलाय्, कैलायति scherzen, tändeln gaṇa कण्डादि zu P. 3, 1, 27. —
Vgl. कैलि, खेलाय् und कौल् = क्रीड् im Prākṛt.

कैलि Uṇ. 4, 119. 1) m. f. TRIK. 3, 3, 16. f. Siddh. K. 247, b, ult. Belu-
stigung, Spiel, Liebesspiel, Tändelei AK. 1, 1, 3, 32. TRIK. 1, 1, 130. H.
533. विकारे सह कालेन क्रीडितं कैलिरुच्यते SĀH. D. 153. 123. उपचार-
क्रिया कैलि: स्पर्शी भूषणवाससाम् । सहखट्वासनं चैव सर्वं संप्रकृष्य स्मृत-
म् ॥ M. 8, 337. PAÑKAT. I, 191. कालया सह चिरात्कैलिं कृत्वा निर्भरं प्रमु-
त्तः HIT. 30, 1. RT. 4, 17. GIT. 1, 1. AMAR. 7. Dhūrtas. 92, 15. गोपालानन्व-
शात्कैलीन् VOP. 3, 6. रतिकैलि MĀKĪH. 87, 5. सुरतकैलि KĀURAP. 48. RT.
4, 17. सुरतव्यापारकैलिश्चम ÇṛṇḡGARAT. 14. कथकैलिभिः GIT. 12, 10. क-
लाकैलि (s. auch besonders) adj. der eine Kunst als Spiel betreibt 7, 11.
कालक TRIK. 3, 3, 290. Nach einem Schol. zu AK. 1, 1, 3, 32 auch कैली
f.; vgl. कैलोपिक, कैलीवनी, कन्दर्पकैलि, कला°, काम°, जल°. —
2) f. die Erde ÇABDAR, im ÇKDr. H. c. 136; vgl. कैलिप्रुषि. — In der
ersten Bed. wohl von क्रीड् (im Prākṛt कैल्).

कैलिक (von कैलि) 1) adj. sportive, sporting WILS. — 2) m. N. eines
Baumes, Jonesia Asoca (s. यशोका), RĀGĀN. im ÇKDr.

कैलिकला (कैलि + कला) f. 1) amorous or sportive accents or ad-
dress WILS. — 2) sportive skill, wantonness ders. — 3) die Laute der
Sarasvatī ÇABDAR, im ÇKDr.

कैलिकिल 1) m. a) der Vertraute des Helden —, die lustige Person
im Drama H. 331. — b) N. pr. eines Dieners von Çiva H. 210. — 2) f. मा
ein Bein. der Gemahlin des Liebesgottes ÇKDr. und WILS. nach TRIK.;
die gedr. Ausg. liest 1, 1, 39: कैलिकिलावती, wofür viell. कैलिकिला-
रती zu lesen ist. — Wird in कैलि + 2. किल zerlegt.

कैलिकीर्ण m. Kameel H. 1233. — Zerlegt sich lautlich in कैलि +
कीर्ण.

कैलिकुञ्जिका f. der Frau jüngere Schwester TRIK. 2, 6, 8. H. 533. —
Lässt sich lautlich in कैलि + कुञ्जिका zerlegen.

कैलिकोप (कैलि + कोप) m. Tänzer, Schauspieler (नट) ÇABDAR, im
ÇKDr.

कैलिगृह (कैलि + गृह) n. Lusthaus, Lustgemach Sch. zu AMAR. 8.